

Motion till riksdagen 2016/17:3671

av **Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD)**

med anledning av skr. 2016/17:148 Riksrevisionens rapport om förutsättningar för en säker kraftöverföring

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en expertkommitté för elinfrastruktur för att genomföra de samhällsekonomiska analyserna och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Svenska kraftnät ska genomföra dynamiska kraftbalansrapporter och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Riksrevisionen har granskat regeringens och Affärsverket svenska kraftnäts styrning mot en säker kraftöverföring. Fokus i granskningen har varit den finansiella och verksamhetsmässiga styrningen av Svenska kraftnät med bakgrund av omställningen mot mer förnybara energislag i elnäten. Riksrevisionens samlade slutsatser ligger väl i linje med Sverigedemokraternas förda energipolitik. Vi ser i likhet med Riksrevisionen bl.a. brister i finansieringsmodellen och vikten av mer samhällsekonomiska analyser, samt att en undermålig finansieringsmodell kan påverka den svenska kraftbalansen negativt och öka kostnaderna för svenska elnätskunder.

Expertkommitté för elinfrastruktur

Vi ser nu en kraftig utbyggnad av förnybar energi i Europa och dess negativa påverkan på de totala energipriserna och den fluktuerande obalansen i elnäten. Dessutom är investeringskostnaderna enorma. Osäkerheten på den europeiska energimarknaden är stor angående det totala investeringsbehovet, vem som i slutändan får betala och vad det får för konsekvenser för europeisk konkurrenskraft.

Osäkerheten på den europeiska energimarknaden gällande fluktuerande produktion och elpris påverkar även den svenska energimarknaden. Vi kan komma att tvingas att bygga ut den kontinentala överföringen av el, för att europeisk förnybar energi är i nödvändigt behov av bl.a. svensk reglerkraft. Vi är positiva till en kontinental elöverföring, men en utbyggnad av överföringskapaciteten behöver analyseras.

Regeringen skriver mer eller mindre rakt ut i skrivelsen att man saknar underlag för att bedöma de samhällsekonomiska konsekvenserna kopplat till nya utlandsförbindelser. I stället gör man det lätt för sig genom att försvara eventuella överinvesteringar med ett mer robust elsystem, trots att det kan leda till kostnadspåslag för svenska elkonsumenter och företag. Svenska kraftnäts årliga nätinvesteringar har under ett decennium ökat med ungefär 1 000 procent, vilket kan betraktas som anmärkningsvärt.

Sverigedemokraterna anser att regeringen bör inrätta en expertkommitté för elinfrastruktur under t.ex. Statsrådsberedningen eller lämpligt departement som beslutar om hur samhällsekonomiska analyser ska genomföras och vilka ingångsvärden som ska användas. Denna expertkommitté ska också löpande granska Svenska kraftnäts samhällsekonomiska kalkyler. Kommittén bör också granska hur regeringens energipolitiska mål påverkar såväl investeringsbehov i överföringskapacitet som elnätets funktion. Kommitténs arbete ska ske med stor transparens.

Vad gäller investeringar i överföringsnätet, gällande såväl utlandsförbindelser som inrikes investeringar, bör samtliga projekt över en viss storlek redovisas på ett sätt så att de kan ställas emot varandra. Svenska kraftnät bör vidare få i uppdrag att löpande rapportera resultatet av gjorda investeringar och andra åtgärder med målet att beslutsfattare ges ett tydligt beslutsunderlag för att finna de mest samhällsekonomiska investeringarna. Eventuella avvikelser från den samhällsekonomiska prioriteringsordningen ska motiveras, liksom konsekvenserna för andra projekt som trängs ut från planen.

Dynamiska effektbalanser

För stunden genomför Svenska kraftnät årligen kraftbalansrapporter där man beskriver hur effektläget inför kommande vintrar ser ut. På samma sätt gör man även i andra länder från respektive TSO. Sverige har historiskt sett haft en betryggande kraftbalans och står sig även för stunden väl, men andra länder är redan i dag i en importsituation under kritiska timmar och gör antagandet att import är möjligt när behovet finns.

Länder runt om Sverige tenderar att utforma likartade energisystem där intermittenta kraftslag utgör en allt växande andel av den alstrade elenergin. Det görs däremot inga dynamiska kraftbalansrapporter där man gör en samlad bedömning av huruvida exempelvis det mest kritiska timvärdet sammanfaller med vårat.

För bekymret med de intermittenta kraftslagen är att det finns en relativt stor korrelation även över större geografiska områden. Ser man enbart till vindkraftsproduktionen på den nordiska elmarknaden inträffar bottenvärdena för tillgänglighet när man går ned på ett fåtal procentenheter allt som oftast mer eller mindre samtidigt. Har man då i de mer statiska kraftbalanserna i ett flertal olika länder antagit att man då ska kunna importera elenergi från varandra riskerar situationen att bli förödande. Vi menar därför att regeringen behöver ge Svenska kraftnät i uppdrag att genomföra dynamiska kraftbalansrapporter som tar hänsyn till alla länder som är relevanta för den svenska kraftbalansen.

Mattias Bäckström Johansson (SD)

Josef Fransson (SD)

Johan Nissinen (SD)